

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. K. K.**, bývajúceho v B., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, **o ochranu práva proti zásahu do osobného údaju**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5 C 56/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. marca 2011 sp. zn. 5 Co 30/2011 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 11. januára 2012 sp. zn. 3 Co 130/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 11. januára 2012 sp. zn. 3 Co 130/2011 **o d m i e t a**.

Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. marca 2011 sp. zn. 5 Co 30/2011 **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov uznesením z 12. januára 2011 č.k. 5 C 56/2008-38 žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca svoju žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov v súdom stanovenej lehote nedoplnil a nepreukázal tak pomery, ktoré by inak odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov. Navyše súd poukázal na to, že finančné prostriedky poskytnuté žalobcovi z titulu finančného zadost'učinenia dostatočne preukazujú skutočnosť, že žalobca nespĺňa predpoklady v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu uznesením zo 17. marca 2011 sp. zn. 5 Co 30/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 O.s.p.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Občiansky súdny poriadok umožňuje v prípadoch, keď povinnosť platiť súdne poplatky by mohla ohroziť existenčné zabezpečenie účastníka, aby bol účastník (ak o to požiada) oslobodený od povinnosti platiť súdne poplatky celkom alebo sčasti. Nepochybne má tiež význam výška súdneho poplatku. Odvolací súd mal za to, že v danom prípade žalobca nespĺňa podmienky pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Tak, ako to vyplýva zo spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4 C 52/2003 žalobca za obdobie od 1. januára 2009 do 16. decembra 2010 titulom finančného zadosťučinenia obdržal sumu 12 000,-- €. Táto suma nepodlieha ani daňovej povinnosti. K odvolacím námietkam žalobcu uviedol, že existenčné zabezpečenie žalobcu vzhľadom aj na jeho výdavky a majetkové pomery tak, ako ich opísal vo svojom podaní zo 6. decembra 2010, nemôže byť zaplatením súdneho poplatku ohrozené.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Uviedol, že týmto postupom súdu mu je bránené v prístupe k spravodlivosti. Zdôraznil, že vysúdené peniaze sú určené na osobné užitie, je to jeho balzam na hojace sa rany. Zároveň požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, pretože pre svoje zdravie sa už súdu nebude môcť venovať.

Okresný súd Bardejov uznesením z 8. septembra 2011 č.k. 5 C 56/2008-60 žalobcovi neustanovil zástupcu z radov advokátov. Uviedol, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady dané ustanovením § 30 O.s.p. Žalobca dostatočne nepreukázal existenciu pomerov, ktoré by inak odôvodňovali oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Navyše mal súd za to, že finančné prostriedky poskytnuté žalobcovi z titulu finančného zadosťučinenia dostatočne preukazujú skutočnosť, že žalobca nespĺňa predpoklady v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. Dôvodnosť nároku a splnenie zákonných podmienok na ustanovenie zástupcu z radov advokátov musí preukázať žiadateľ. Takýto názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí z 10. augusta 2011 sp. zn. 3 Co 29/2011, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Bardejov z 10. januára 2011 č.k. 2 C 48/2005-115.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Toto rozhodnutie pokladal za nespravodlivé, nereálne a nezákonné. Nech je toto konanie pre neho akokoľvek

dôležité, nemôže sa mu hlbšie venovať, pretože bardejovský súd ho zavaľuje množstvom súdnej agendy, ktorú on nestačí vybavovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či je dovolanie prípustné proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým nebolo vyhovené žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Dovolateľ nie je síce v konaní zastúpený advokátom a ani sám nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), povaha rozhodnutia, proti ktorému dovolanie smeruje však vylučuje, aby v posudzovanej veci bolo možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovať za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. Za situácie, kedy predmetom dovolacieho konania je rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov (§ 30 O.s.p.), by trvanie na podmienke povinného zastúpenia viedlo k popretiu vlastného cieľa, ktorý účastník podaním žiadosti sledoval a k popretiu zmyslu dovolacieho konania, v ktorom má byť záver, že účastník právo na ustanovení zástupcu nemá, iba skúmaný.

V predmetnej veci dovolanie žalobcu smeruje voči uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené. Dovolaním možno napadnúť uznesenie odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa alebo odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky ani jedného z uvedených rozhodnutí, je nepochybné, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady v zmysle § 237 O.s.p. namietané neboli a tieto nezistil ani dovolací súd.

V prejednávanej veci v dovolacom konaní totiž nevyšlo najavo, že by sa súdy dopustili porušenia procesných oprávnení žalobcu majúcich za následok odňatie jeho možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že mu neustanovili zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, hoci pre to boli dané procesné predpoklady.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že v danej veci prípustnosť dovolania žalobcu proti tomuto napadnutému uzneseniu, nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 11. januára 2012 sp. zn. 3 Co 130/2011 podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako neprípustné odmietol.

V nadväznosti na tento výrok skúmal dovolací súd, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. marca 2011 sp. zn. 5 Co 30/2011. Dovolací súd zistil, že nie je splnená podmienka povinného zastúpenia kvalifikovaným zástupcom.

Podľa § 241 ods. 1 vety druhej O.s.p., dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Dovolateľ v dovolacom konaní nepreukázal, že má právnické vzdelanie. Jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov nebolo vyhovené (ako už bolo vyššie uvedené), a napriek následným výzvam súdu z 10. februára 2012 (doručenej žalobcovi 21. februára 2012), z 27. marca 2012 (doručenej žalobcovi 16. apríla 2012) na doplnenie plnomocenstva advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní (č.l. 70, 75 spisu) žalobca nedostatok tejto podmienky dovolacieho konania neodstránil. Toto neučinil ani do rozhodnutia dovolacieho súdu.

Dovolací súd preto dovolacie konanie proti vyššie označenému uzneseniu zastavil podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová